

Penzijní reforma se vyplatí, i když ji stát špatně prodal

názor

Druhý pilíř penzijního systému má zatím menší účast, než se čekalo. Přitom 71 % Čechů souhlasí s potřebou reformy důchodového systému, jak vyplývá z květnového výzkumu Millward Brown pro Deník.

Lidé chápou, že si v budoucnosti musí spořit sami. A překvapivě si také uvědomují, že současnou výši důchodů nepůjde udržet. Ne, pokud stát nezavede drastická opatření jako razantní zvýšení daní. Přesto zatím vyčkávají...

Penzijní reformě lze skutečně leccos vyčíst. Vyrostla jako zpohlavkované dítě, které se dnes nelíbí pravicovým tátům, natož levicové tetě. Chodí do školy v nepadnoucích šatech: Z původně povinného spoření se stala jen dobrovolná účast. Příspěvek 2 + 3 % je nízký a měl by se pohybovat alespoň na dvojnásobku.

Především se ale ukazuje, že lidé nemají o reformě dostatek skutečně kvalitních informací k tomu, aby se mohli poctivě a správně rozhodnout. Selhal zde zejména stát se špatným marketingem. Jeho kampaň za první půlrok prakticky nebyla vidět.

A přitom to chtělo včas říci

občanům několik základních a srozumitelných skutečností. Zejména to, že současný penzijní systém je v krizi a dlouhodobě neudržitelný. Kdo nevěří domácím prognózám, může se podívat na weby mezinárodních institucí.

Aktuální studie Institutu pro demokracii a ekonomikou analýzu říká, že stabilizace pomyslného důchodového účtu by si do roku 2030 vyžádala snížení penzí o 10 až 15 procent. A po roce 2050 dokonce o 40 procent.

S propočty lze samozřejmě polemizovat. Budoucnost je vždycky nejasná. Že nás ale čeká problém, jasné je. Stejně jako fakt, že ve většině vyspělé Evropy je spoření zavedeno a většinou povinně.

Dost důvodů, abychom si spořili i u nás. Proč to občanům nikdo neřekl? Proč místo toho sledují televizní diváci reklamu s kanystry? Těžko říct.

Reforma samozřejmě mohla vypadat jinak. Přesto dává smysl jí využít. Nejde totiž o lumpárnu, kterou na nás politici ušili. Spíš o něco, k čemu se nechali po letech dotlačit.

Miloš Filip

Institut pro finanční poradenství,
autor knihy „Co s tou penzí?“
a bývalý ředitel ING Investment
management ČR